

Beschrijving

Breed pand van twee bouwlagen onder een schilddak, waarvan de huidige verschijningsvorm vanaf de straat sterk bepaald wordt door bouwactiviteiten uit (vermoedelijk) het derde kwart van de 19de eeuw. Bij die gelegenheid kreeg het pand een symmetrische lijstgevel in eclectische stijl met een verhoogde middenpartij.

De voorgevel heeft een natuurstenen plint. Voor het overige is hij opgetrokken uit rode baksteen in kruisverband. De vijf vensters brede voorgevel wordt door gepleisterde lisenen verdeeld in drie vakken. De beide brede buitenste vakken tellen twee vensters per verdieping, het iets smallere middenvak heeft op de begane grond een brede dubbele ingangsdeur en daarboven een venster. Om de ingangspartij extra te accentueren is de middenpartij hoger opgetrokken dan de rest van de gevel. Bovendien kregen zowel de voordeur als het venster daarboven een bredere omlijsting dan de vensters in de beide buitenste gevelvakken.

De gevel is niet alleen vertikaal geleed door lisenen, er is ook een horizontale geleiding door middel van een smalle geprofileerde waterlijst tussen de begane grond en de verdieping. Deze lijst maakt op diverse plaatsen een sprong naar voren, namelijk bij de lisenen en boven de ingangspartij. Daar wordt de waterlijst bovendien ondersteund door slanke consoles, aan elke kant van het bovenlicht boven de voordeur één.

Wie de begane grond nader bekijkt, ziet dat de dubbele voordeur in de middenpartij een getoogde bovendorpel heeft en dat het bovenlicht boven de voordeur eveneens voorzien is van een getoogde bovendorpel. Rond de voordeur en het bovenlicht is een omlijsting aangebracht. Links en rechts wordt de middenpartij afgesloten door een geblokte gepleisterde liseen. De blokken van deze lisenen zijn voorzien van een diamantkopmotief.

Zowel links als rechts van de middenpartij bevinden zich op de begane grond twee identieke schuifvensters onder een vast getoogd bovenlicht (type: T-vensters), voorzien van een getoogde omlijsting in pleisterwerk. De gevel wordt zowel links als rechts beëindigd door een gepleisterde hoekliseen met een verdiept middenveld.

Op de verdieping bevindt zich boven de voordeur een breed venster, dat niet - zoals de overige vensters - de vorm van een T-venster heeft, maar dat in vier vakken onderverdeeld is (twee hoge vakken onder, twee lage vakken boven). Het venster is voorzien van een brede gepleisterde omranding waarin verdiepte velden en wordt bekroond door een driehoekig fronton. Het venster rust op een lage gepleisterde borstwering waarin een cirkelvormig ornament. Deze borstwering wordt geflankeerd door korte, van ornament voorziene lisenen.

Ook de overige vensters op de verdieping (twee links, twee rechts, type T-vensters) rusten op zo'n lage gepleisterde borstwering met cirkelvormig ornament. Deze vensters hebben een gepleisterde omlijsting met oren op de hoeken. Dergelijke oren werden ten tijde van Lodewijk XIV toegepast, bijvoorbeeld aan het kasteel van Versailles. Maar in ons land waren ze toen nog niet gebruikelijk. Wel komt men ze meermalen tegen in de eclectische architectuur uit de tweede helft van de 19de eeuw.

De lisenen op de verdieping zijn alle vier voorzien van een verdiept middenveld, dat aan de bovenzijde boogvormig gesloten is.

De twee brede buitenste vakken van de voorgevel worden aan de bovenzijde beëindigd door een geprofileerde lijst, die boven de vier lisenen naar voren springt. Tegen het fries van de kroonlijst zijn slanke geprofileerde consoles aangebracht. De stukjes fries boven de lisenen hebben een rijker uitgevoerde slanke console, in de vorm van een minuscule herme.

De verhoogde middenpartij kreeg een eigen beëindiging, in de vorm van een fantasielijst met kleine vierkante vakjes waarin een rozet. De stijlen tussen de vakjes zijn naar onderen toe verlengd en voorzien van een minuscule puntvormige console. In het midden wordt deze vakjeslijst doorbroken door hoogopgaand metselwerk, waarin plaats voor een klein rondboogzolderventertje van een dakkapel. Dit metselwerk wordt geflankeerd door kleine pilaster-achtige elementen die rusten op een kleine console. Deze pilasters zijn voorzien van kleine eenvoudige gedrapeerde gordijntjes (een motief ontleend aan de Lodewijk XVIe stijl uit het laatste kwart van de 18de eeuw. De gordijntjes zijn onderling verbonden door een koord. Aan de bovenzijde wordt het hoogopgaande metselwerk afgesloten door een kleine geprofileerde lijst. Links en rechts van het aldus ontstane geveltopje zijn voluten aangebracht, voorzien van een ruitpatroon ontleend aan de Lodewijk XIVe stijl. Bovenop stond oorspronkelijk een sierlijke bekroning, die thans verdwenen is.

De eclectische vormgeving van de voorgevel is verwant met die van de H.B.S. aan de Paardenmarkt die in 1867 werd gebouwd naar ontwerp van de stadsarchitect W.F. du Croix. Wellicht was hij ook de architect van Oudegracht 212?

Het schilddak is gedekt met grijze oudhollandse pannen.

Geschiedenis

Het pand is gebouwd op de plaats, waar ook in het verleden al een groot, breed pand gestaan heeft. Dit grote brede pand, dat links een erkervormige uitbouw had, was volgens de kadastrale gegevens van 1832 in bezit van de weduwe van de rechter van instructie, A.A. van der Ley en droeg het kadastrale nummer A. 876. Ook de naastgelegen panden op de Oudegracht (de huidige nummers 210, 208, 206 en 204) waren in haar bezit.

Motivering

Goed voorbeeld van een groot breed pand met een eclectische voorgevel, waarbij rijkelijk gepleisterde ornamenten (onder andere ontleend aan diverse Lodewijkstijlen) zijn toegepast.